

Sygn. akt VIII U 1381/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 października 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jolanta Łanowy - Klimek
Protokolant:	Małgorzata Skirło

po rozpoznaniu w dniu 16 października 2018 r. w Gliwicach

sprawy C. S. (S.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania C. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 18 stycznia 2018 r. **nr** (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję z ten sposób, iż przyznaje odwołującemu C. S. prawo do emerytury od (...)
- zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz odwołującego kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSO Jolanta Łanowy – Klimek

Sygn. akt VIII U 1381/18

UZASADNIENIE

Decyzją z 18 stycznia 2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu C. S. prawa do emerytury w oparciu o art. 184 w związku z art. 39 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ponieważ ubezpieczony nie osiągnął wymaganego wieku. Organ rentowy wskazał, że nie uwzględniono ubezpieczonemu do pracy wykonywanej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy okresu zatrudnienia w KWK (...) w Z. od 1 kwietnia 1990r. do 28 listopada 1997r. na stanowisku sygnalisty na podszybiu i nadszybiu głównego szybu wydobywczego i zjazdowego pod ziemią z uwagi na brak miesięcznego wykazu zjazdów.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany poprzez przyznanie mu prawa do wcześniejszej emerytury - emerytury górniczej. Podniósł, że organ rentowy niesłusznie nie zaliczył mu stażu pracy w KWK (...) oraz okresów pracy w jako kierowca autobusów w (...) B. i w P.U.H.P. B..

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony C. S. urodził się (...) Nie jest członkiem OFE.

W dniu 2 stycznia 2018r. złożył wniosek o prawo do emerytury w niższym wieku z tytułu wykonywania pracy górniczej.

Decyzją z 18 stycznia 2018r. (...) Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury w oparciu o art. 184 w związku z art. 39 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Organ rentowy uwzględnił ubezpieczonemu na dzień 1 stycznia 1999r. okres składkowy w wymiarze 23 lat, 10 miesięcy i 8 dni oraz nieskładkowy w wymiarze 1 roku, 1 miesiąca i 22 dni, tj. 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych.

Jednocześnie organ rentowy zaliczył ubezpieczonemu 5 lat i 8 dni pracy górniczej wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy – okresy pracy w KWK (...) w Z. od 11 stycznia 1984r. do 31 sierpnia 1985r. i od 14 listopada 1986r. do 31 marca 1990r. – co pozwala na obniżenie wieku emerytalnego o 2 lata i 6 miesięcy. Nie zaliczono ubezpieczonemu do pracy górniczej wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy okresu zatrudnienia w KWK (...) od 1 kwietnia 1990r. do 28 listopada 1997r. na stanowisku sygnalisty uznając, że była to praca mieszana (zarówno na powierzchni jak i pod ziemią), co było podstawą odmowy przyznania prawa do wnioskowanej emerytury.

Ustalono, że ubezpieczony na przestrzeni swojego życia zawodowego - do grudnia 1998r., był zatrudniony:

- w Przedsiębiorstwie (...) w Z. od 1 września 1972r. do 30 czerwca 1978r. (do 22 czerwca 1975r. jako uczeń, a od 23 czerwca 1975r. jako kierowca);
- w (...) Przedsiębiorstwie (...) w Z. od 14 lipca 1978r. do 30 kwietnia 1979r. jako kierowca;
- w Przedsiębiorstwie (...) w Z. od 14 maja 1979r. do 31 grudnia 1983r. jako operator ciężkiego sprzętu budowlanego;
- w KWK (...) w Z. od 11 stycznia 1984r. do 31 sierpnia 1985r. jako ślusarz pod ziemią;
- w (...) B. od 19 września 1985r. do 31 października 1986r. jako kierowca;
- w KWK (...) w Z. od 14 listopada 1986r. do 28 listopada 1997r. (do 31 marca 1990r. jako ślusarz pod ziemią, a od 1 kwietnia 1990r. jako sygnalista na podszybiu i nadszybiu głównego szybu wydobywczego i zjazdowego pod ziemią).

W piśmie z 11 września 2018r. (k.42) organ rentowy stwierdził, że po zaliczeniu do pracy górniczej wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pod ziemią okresu zatrudnienia od 1 kwietnia 1990r. do 28 listopada 1997r. w charakterze sygnalisty na podszybiu i nadszybiu głównego szybu wydobywczego i zjazdowego pod ziemią staż pracy w szczególnych warunkach na podstawie art. 184 w zw. z art. 39 ustawy emerytalno-rentowej wyniósłby 11 lat, 6 miesięcy i 20 dni. Pozwoliłoby to na obniżenie wieku emerytalnego o 5 lat i 6 miesięcy, a zatem do wieku 59 lat i 6 miesięcy, który ubezpieczony osiągnął w dniu 20 lipca 2016r. W konsekwencji ubezpieczony w dacie złożenia wniosku, tj. 2 stycznia 2018r., spełniałby przesłanki do przyznania emerytury.

Sąd ustalił, że ubezpieczony w okresie spornym, tj. 1 kwietnia 1990r. do 28 listopada 1997r., podczas zatrudnienia w KWK (...) faktycznie wykonywał pracę górniczą stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, pracując na stanowisku sygnalisty. Ustalono, że odwołujący pracował wówczas w oddziale szybowym na poziomach 400, 530 i 660. Praca odwołującego wiązała się z codziennymi zjazdami pod ziemię, bowiem odpowiadał za transport materiałów, ludzi,

wydobycie kamienia. Zajmował się także transportem na powierzchnię maszyn i urządzeń służących do pracy przy wydobywaniu, w celu ich naprawy i serwisowania.

Razem z ubezpieczonym pracowali: E. C. (zatrudniony w latach 1972-1997), R. S. (zatrudniony w latach 1978-1997) oraz A. T. – sztygar oddziału i przełożony odwołującego (zatrudniony w latach 1969-2001).

Powyższe okoliczności Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego, akt osobowych ubezpieczonego z KWK (...), zeznań świadków E. C. (nagranie z rozprawy z 24 lipca 2018r. m. 4.07 i n. k.32), R. S. (nagranie z rozprawy z 24 lipca 2018r. m. 12.51 i n. k.32), A. T. (nagranie z rozprawy z 16 października 2018r. m. 1.43 i n. k.56) oraz przesłuchania odwołującego (nagranie z rozprawy z 16 października 2018r. m. 8.58 i n. k.56).

Zgromadzone dowody Sąd uznał za kompletne, wiarygodne i przez to mogące stanowić podstawę ustaleń faktycznych w sprawie. W zakresie charakteru wykonywanej przez odwołującego pracy w spornym okresie Sąd dał wiarę zeznaniom świadków i twierdzeniom odwołującego, które były wiarygodne i zbieżne ze sobą,

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2018r., poz. 1270 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (ust. 2).

Zgodnie zaś z art. 39 ustawy ubezpieczonemu urodzonemu przed dniem 1 stycznia 1949 r., spełniającemu warunek określony w art. 27 pkt 2 i niespełniającemu warunków wymaganych do uzyskania górniczej emerytury na podstawie art. 50a, który ma co najmniej 5 lat:

- 1) pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1, wykonywanej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, albo
- 2) pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1 pkt 4 i 5, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na odkrywcę w kopalniach siarki i węgla brunatnego oraz w kopalniach otworowych siarki

- wiek emerytalny, o którym mowa w art. 27 pkt 1, obniża się o 6 miesięcy za każdy rok takiej pracy, nie więcej jednak niż o 15 lat.

Zgodnie z art. 50c ust. 1 pkt 1 ustawy za pracę górniczą uważa się zatrudnienie pod ziemią w kopalniach węgla, rud, kruszców, surowców ogniotrwałych, glin szlachetnych, kaolinów, magnezytów, gipsu, anhydrytu, soli kamiennej i potasowej, fosforytów oraz barytu.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie pozostawało ustalenie, czy ubezpieczony spełnia przesłanki do nabycia emerytury wcześniejszej z tytułu obniżonego wieku w związku z wykonywaniem pracy górniczej (art. 184 w zw. z art. 39). Poza sporem było, że na dzień 1 stycznia 1999r. ubezpieczony legitymuje się wymaganym okresem składkowym i nieskładkowym – organ rentowy zaliczył ubezpieczonemu 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych.

W zaskarżonej decyzji z 18 stycznia 2018r. (...) Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu prawa do wnioskowanej emerytury, ponieważ ubezpieczony nie osiągnął wymaganego wieku. Uwzględniono mu bowiem do pracy górniczej okresy pracy w KWK (...) w Z. od 11 stycznia 1984r. do 31 sierpnia 1985r. i od 14 listopada 1986r. do 31 marca 1990r. – co pozwala na obniżenie wieku emerytalnego o 2 lata i 6 miesięcy. Nie zaliczono natomiast do pracy górniczej wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy okresu zatrudnienia w KWK (...) od 1 kwietnia 1990r. do 28 listopada 1997r. na stanowisku sygnalisty uznając, że była to praca mieszana.

Sąd zwraca uwagę, że wyjaśnienia wymagała również kwestia konieczności wykazania stażu pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 15 lat na dzień 1 stycznia 1999r. w przypadku ubiegania się o prawo do emerytury w wieku obniżonym na podstawie art. 184 w związku z art. 39 ustawy emerytalno-rentowej.

W judykaturze prezentowane jest rozbieżne orzecznictwo na tle interpretacji art. 184 w związku z art. 39 ustawy. Sąd przychylił się jednak do stanowiska Sądu Najwyższego zajętego przez tenże Sąd w wyroku z 17 stycznia 2017r. sygn. II UK 566/15 (LEX nr 2209112), zgodnie z którym „aby nabyć, na podstawie art. 184 prawo do emerytury po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 39, ubezpieczony - prócz innych przesłanek - do dnia 1 stycznia 1999 r. winien dysponować co najmniej pięcioletnim okresem pracy górniczej pod ziemią. Rację ma zatem skarżący, twierdząc, że nabycie emerytury na podstawie powołanych przepisów nie jest uzależnione od spełnienia przesłanki - wynoszącego na dzień 1 stycznia 1999 r. - 15 lat stażu pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze. (...) Art. 184 ustawy emerytalnej nie odsyła w zakresie warunków nabycia prawa do wcześniejszej emerytury do art. 39 ustawy, jak czyni to art. 46, lecz ustanawia własne przesłanki nabycia tego prawa. Odnosi się on do tych ubezpieczonych urodzonych poczynając od dnia 1 stycznia 1949 r., którzy w dniu wejścia ustawy w życie nie osiągnęli jeszcze wymaganego wieku (obniżonego na podstawie art. 39), lecz w całości spełnili do tej daty ustawowo określone wymagania stażowe, a co za tym idzie - ich uprawnienie emerytalne na podstawie dotychczasowych zasad znajdowało pokrycie w odprowadzonych do dnia 31 grudnia 1998 r. składkach na ubezpieczenie społeczne. Tacy ubezpieczeni mogą zatem realizować prawo do emerytury na "starych" zasadach, po osiągnięciu wieku emerytalnego określonego w art. 39 ustawy. Reasumując, prawo do emerytury z art. 184 ustawy emerytalnej nabywa ubezpieczony urodzony po dniu 31 grudnia 1948 r., który w dniu wejścia w życie ustawy spełnił określone w niej warunki stażowe, a po tej dacie osiągnął wymagany wiek, niezależnie od tego, czy w chwili osiągnięcia tego wieku wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub był pracownikiem wykonującym inną pracę, czy też pozostawał w zatrudnieniu na innej podstawie niż stosunek pracy, bądź nie pozostawał w jakimkolwiek zatrudnieniu, z tym, że w przypadku pozostawania w stosunku pracy prawo do emerytury uzależnione było od jego rozwiązania”.

Zdaniem Sądu przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe, w szczególności zeznania świadków, byłych współpracowników ubezpieczonego i zeznania ubezpieczonego pozwalają na przyjęcie, że ubezpieczony w okresie spornym od 1 kwietnia 1990r. do 28 listopada 1997r. podczas zatrudnienia w KWK (...) na stanowisku sygnalisty faktycznie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę górniczą pod ziemią, o której mowa w art. 51c ust. 1 pkt 1 ustawy. Po doliczeniu tego okresu do pracy górniczej uznanej przez organ rentowy w wymiarze 5 lat i 8 dni, ubezpieczony posiada łącznie 11 lat, 6 miesięcy i 20 dni takich okresów, co pozwala na obniżenie wieku emerytalnego o 5 lat i 6 miesięcy, czyli do wieku 59 lat i 6 miesięcy, który ubezpieczony osiągnął w dniu 20 lipca 2016r. Powyższe potwierdził również organ rentowy w swoich wyliczeniach w piśmie z 11 września 2018r. (k.42)

W konsekwencji Sąd stwierdził, że ubezpieczony spełnił wszystkie konieczne przesłanki do nabycia prawa do emerytury z obniżonego wieku i stąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję z ten sposób, iż przyznał odwołującemu C. S. prawo do emerytury od (...), tj. od miesiąca złożenia wniosku.

O kosztach orzeczono po myśli art. 98 k.p.c. w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015r. poz. 1800, ze zm.) w punkcie drugim orzeczenia.

(-) SSO Jolanta Łanowy - Klimek